

החשב הכללי - ועדת הפטור

מספר פרוטוקול 2317

פרטים כלליים

המשרד הפונה	התקבל בוועדת הפטור	תאריך דיון
מ.האוצר - מטה החשב הכללי	27.10.2022	15.11.2022

פרטי ההתקשרות המבוקשת	נושא ההתקשרות	מטרת הפניה	תקנת חוק	מועד החלטת ועדת מכרזים הפונה	מספר פנייה
אישור הסכם עקרונות לפיתוח מאגרי גז טבעי	אישור התקשרות	26.10.2022	(28)3	8000803428	

חברי ועדה נוכחים	תפקיד	תפקיד בוועדה
אורי שאשא אריאל פרץ גל אמיר	סגן בכיר לחשב הכללי יועץ משפטי מנהל מינהל הרכש הממשלתי	יו"ר ועדה יועץ/ת משפטי/ת חבר/ת ועדה

החלטת הוועדה

הוועדה מחליטה על: אישור ההתקשרות לפי תקנה 3(28) לתקנות חובת המכרזים

- בהמשך לדיון שהתקיים ביום 27.10.2022 וביום 08.11.2022, הוועדה מאשרת להתקשר עם חברת ENI International BV ועם חברת TotalEnergies SE, המחזיקות במישרין או בעקיפין בחברות הקונסורציום אשר עמן חתומה לבנון על ההסכם לפיתוח בלוק 9, בהסכם העקרונות, וזאת בפטור ממכרז לפי סעיף 3(28) ובכפוף לאישור שר האוצר.
- בנוסף מאשרת הוועדה להתחייב לאשר במסגרת מכתב צד את ההעברה של עד 30% מהזכויות בהסכם הזכיון בבלוק 9 לחברת Qatar Energy או לחברה שמוחזקת על ידה, ובכלל זה מאשרת הוועדה את ההתקשרות מול חברת Qatar Energy בהסכם העקרונות, ככל שתתבצע ההעברה כאמור, וזאת בפטור ממכרז לפי תקנה 3(28) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, בכפוף לאישור שר האוצר.

ההחלטה מותנת באישור שר האוצר

דיון ונימוקים

- ממשלת ישראל השלימה לאחרונה את המשא ומתן המדיני מול ממשלת לבנון, בתיווך אמריקאי, בעניין קביעת הגבול הימי הצפוני של המדינה, וחתמה על הסכם בעניין זה, ביום 27.10.22, לאחר קבלת אישור הממשלה. הסכם זה (להלן - **ההסכם המדיני**) כולל, בין היתר, הסדרה בנוגע למאגר גז חוצה גבולות, אשר משתרע בחלקו בבלוק 72 מזרם לקו הגבול הימי ובשטח

מדינת ישראל, ובחלקו בבלוק 9 שמצפון לקו הגבול הימי ובשטח מדינת לבנון (להלן - **המאגר המשותף**).

2. במסגרת ההסכם המדיני, הוסדרו סוגיות הקשורות לקו הגבול הימי בין מדינת ישראל לבין מדינת לבנון וכן אופן פיתוחו של המאגר חוצה הגבולות הקיים באמצעות בעל הזיכיון בבלוק 9 (להלן - בעל הזיכיון). עוד צוין בהסכם המדיני, כי ישראל ובעל הזיכיון מנהלים דיונים בנוגע להגדרת זכויותיה הכלכליות של ישראל במאגר, וכי ישראל תפצה על ידי בעל הזיכיון בגין חלקה במאגר המשותף. בנוסף נקבע, כי ישראל ובעל הזיכיון יחתמו על הסכם ביניהם (להלן - **ההסכם הכלכלי**) לפני ה-FID, וכי ישראל תפעל בתום לב על מנת שההסכם הכלכלי יחתם בזמן סביר. כמו כן נקבע בהסכם המדיני כי בכפוף להסכם הכלכלי, מדינת ישראל לא תפתח את המאגר המשותף.

3. מאחר שהגעה להסכמות בנוגע לכלל פרטי ההסכם הכלכלי צפויה לארוך זמן רב, בייחוד מאחר שלצורך חישוב התמורה נדרש לקבוע הערכות לגבי גודל המאגר המשותף, שמבוססות על קידוחים שטרם בוצעו, ועל מנת להבטיח את זכויותיה של מדינת ישראל, המדינה מבקשת לחתום, בשלב ראשון, על הסכם עקרונות, שיבטיח את מחויבותו של בעל הזיכיון להסדרת זכויותיה של ישראל באופן שמקובל עליה ובהתאם להסכם המדיני, ואשר יהווה בסיס להסכם הכלכלי שייחתם בעתיד (להלן - **הסכם העקרונות**). הסכם העקרונות נדרש על מנת להסדיר את היחסים בין הצדדים עד לחתימתו של ההסכם המפורט, שיובא אף הוא לאישור בהתאם להוראות תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993.

4. עיקרי הסכם העקרונות כוללים, בין היתר, את התחייבות חברות האם בקונסורציום לפעול לעמידת חברות הקונסורציום בהסכם העקרונות; את המנגנון לקביעת נפח הגז במאגר; את התחייבות חברות האם למסירת כל מידע רלוונטי בקשר לשלבי החיפוש והפיתוח של המאגר לידי המדינה באמצעות האמריקאים; מנגנון בורות; התחייבות לאיכות פיתוח בסטנדרטים המקובלים בתעשייה; הוראות לענין אי קיום בשל סנקציות בינלאומיות; הוראה לפיה קביעת התמורה תהיה רק בהסכמת הצדדים; איסור לפתח את המאגר לפני חתימת הסכם כלכלי מפורט בין הצדדים; איסור על המדינה לפתח את המאגר באופן עצמאי בכפוף להסכם; וכן הבהרה, כי מלוא האחריות והעלויות בקשר לפיתוח המאגר יהיו על הקונסורציום.

5. ועדת המכרזים המיוחדת להסדרת ומכירת הזכויות הכלכליות של המדינה בבלוק 72 עם לבנון (להלן - **ועדת המכרזים**) מבקשת להתקשר בהסכם העקרונות עם חברת ENI International BV ועם חברת TotalEnergies SE, המחזיקות, במישרין או בעקיפין, בחברות הקונסורציום בעלות הזכיון (כלומר החברות אשר עמן חתומה לבנון על ההסכם לפיתוח בלוק 9), בפטור ממכרז לפי סעיף 28(3) לתקנות חובת המכרזים.

6. יובהר, כי ההסכם המדיני הינו הסכם ייחודי וחרוג המתייחס למאגר גז המצוי בגבול עם מדינת אויב. גדרי המתווה העקרוני להסדר הכלכלי ביחס למאגר הגז כבר נקבעו במסגרת ההסדר המדיני בנוגע לגבול הימי בין מדינת ישראל ללבנון. על כן וכפי שהוצג, ההסכם המדיני הוא זה שמכתיב את המתווה העקרוני העתידי שלפיו גובש הסכם העקרונות המובא לאישור הוועדה כעת, ובהמשך ההסכם הכלכלי המפורט.

7. נוכח ההסכם המדיני, לא ניתן לקיים מכרז בנוגע למכירת הזכויות הכלכליות של מדינת ישראל במאגר. מבנה העסקה כמו גם הגורם עמו מדינת ישראל יכולה להתקשר מוכתבים למעשה בהסכם המדיני ומשכך הם חלק מההסכמות המדיניות, ולא ניתנים לשינוי. לאור האמור, מתקיימות בהתקשרות המבוקשת לחתימת הסכם העקרונות נסיבות מיוחדות המצדיקות מתן פטור ממכרז לפי סעיף 28(3) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993.

8. בנוסף, ועדת הפטור התבקשה על ידי ועדת המכרזים, כפי שיובהר להלן, לאשר התחייבות, שתינתן במסגרת מכתב צד, לאשר העברה של עד 30% מזכויות החברות בקונסורסיום לידי חברה המוחזקת בידי חברת Qatar Energy, ובכלל זה לאשר את ההתקשרות עמה בהסכם העקרונות, וזאת בפטור ממכרז לפי סעיף 28(3).

9. יובהר, כי החברות שמחזיקות בזיכיון בבלוק 9 שוקלות להעביר עד 30% מהזכויות האמורות לחברה שתוחזק, במישרין או בעקיפין, על ידי Qatar Energy ("החברה הקטארית"), שהיא חברה בבעלות ממשלת קטאר. מכיוון שכונתם זו הוצגה בפני ישראל, ומכיוון שעניין זה מחייב ויתור לפי סעיף 12.3 להסכם המסגרת על הוראת סעיף 12.1 להסכם המסגרת (לענין התאגדות במדינות איתן אין למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים), ביקשה חברת טוטאל שישראל תעביר לה, במקביל לחתימת ההסכם, מכתב צד, בו היא מאשרת מראש העברה של עד 30% מהזכויות בבלוק 9 לחברה הקטארית.

10. כאמור, האפשרות להעביר את זכויותיהן של החברות שהינן צד להסכם בבלוק 9 קבועה בהסכם העקרונות והיא כפופה לאישור של מדינת ישראל. עוד יצוין, כי בעבר חברת נובוטק הרוסית היתה בעלת 20% מהזכויות בבלוק 9. זכויותיה של נובוטק במאגר נרכשו על ידי טוטאל, וזו מבקשת למצוא גורם אחר, אליו תוכל להעביר את הזכויות בהמשך. בנסיבות אלה נמסר לנו כי טוטאל נמצאת במגעים מול החברה הקטארית ומול ממשלת לבנון, להעברת עד 30% מהזכויות לחברה הקטארית.

11. יובהר, כי אישורה של ישראל יותנה בכך שהחברה הקטארית תהיה צד להסכם העקרונות ותיקח על עצמה את כל המחויבויות הקבועות בו, וכן בכך שחברת טוטאל תמשיך לשמש "כמפעיל" (the Operator).

12. מאחר שבהתאם לנוסח מכתב הצד שהתבקש, אישורה של ישראל לא אמור להיות כפוף לאישורים עתידיים, נדרשת ועדת הפטור, לבקשת ועדת המכרזים, לאשר כבר עתה את מתן הפטור ממכרז בנסיבות אלה, וזאת באישור שר האוצר.

13. חברי ועדת המכרזים קיבלו את עמדת המל"ל, לפיה הוא מצטרף לעמדות משרד החוץ ומשרד הבטחון, לפיהן אין מניעה מדינית או בטחונית בעת הנוכחית לחתום על ההסכם המסחרי עם טוטאל, ENI והחברה הקטארית, וזאת בשים לב לכתוב

במכתבו ובכפוף לכך שהחברה הקטארית, או חברה שתוחזק על ידה, תהיה צד להסכם העקרונות ותקח על עצמה את כל המחויבויות הקבועות בו, ושחברת טוטאל תמשיך לשמש כ"מפעיל".

14. מאחר שגם ההחלטה על העברת הזכויות כמבוקש אינה נתונה לבחירתה של מדינת ישראל, אלא שהיא נדרשת לאשר את החלטת החברות החתומות על ההסכם, וזאת בהתאם לסעיף 12.2 ו-12.3 להסכם, שמאפשר העברת זכויות באישור מדינת ישראל, לא ניתן לקיים מכרז בנוגע להעברת הזכויות. בנסיבות אלה ולאור נימוקי ועדת המכרזים מיום 26.10.22 ומיום 10.11.22, סבורים חברי ועדת המכרזים, כי התקיימו במקרה זה נסיבות מיוחדות ונדירות המצדיקות פטור ממכרז לפי תקנה 3(28) לתקנות חובת המכרזים, וזאת בכפוף לאישור שר האוצר.

15. יצוין, כי ועדת המכרזים התנתה את אישורה לחתימת מכתב הצד בכך שתתקבל בקשה פורמלית מהחברות או מחברת טוטאל, אליו תהיה מכותבת גם חברת ENI International BV, להעברת הזכויות לחברה הקטארית, ולהוספת ההבהרה במכתב הצד שהאישור שניתן מוגבל לשישה חודשים, וכי הוא מבוסס על הנסיבות הקיימות ("הבהרה במכתב הצד").

מאשרים

פרטי אישור	שם פרטי ושם משפחה	תפקיד	תפקיד בוועדה	הערות
אישור	גל אמיר	מנהל מינהל הרכש הממשלתי	חבר/ת וועדה	
אישור	אריאל פרץ	יועץ משפטי	יועץ/ת משפטי/ת	
אישור	אורי שאשא	סגן בכיר לחשב הכללי	יו"ר ועדה	